

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Petitsioonikomisjon

2012/2024(INI)

25.6.2012

ARVAMUS

Esitaja: petitsioonikomisjon

Saaja: õiguskomisjon

Haldusmenetlusõigus Euroopa Liidus
(2012/2024(INI))

Arvamuse koostaja: Margrete Auken

(Algatus – kodukorra artikkel 42)

PA_NonLeg_art42

ETTEPANEKUD

Petitsioonikomisjon palub vastutaval õiguskomisjonil

– lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. tervitab Euroopa Parlamendi õiguskomisjoni ELi haldusõiguse töörühma järelduisi;
2. leiab, et Euroopa Liidu pädevuste arenguga seoses puutuvad kodanikud aina sagedamini otseselt kokku liidu haldusega, ilma et neil alati oleks vastavaid menetlusõigusi, mida selle vastu kasutada nendel juhtudel, kui niisugused meetmed võivad vajalikuks osutuda;
3. juhib tähelepanu sellele, et pärast Lissaboni lepingu jõustumist on õigus heale haldusele kodanike põhiõigus ja et soovituslikud haldusmenetlused, mida asjaomane institutsioon saab ühepoolselt muuta, ei ole alati piisavad, et kaitsta üksikisiku õigust heale haldusele, need menetlused jäävad aga tähtsaks hea halduse üldisele kultuurile, täiendades siduvaid õigusnorme;
4. tuletab meelde, et esimene Euroopa Ombudsman tegi omal ajal ettepaneku võtta vastu hea haldustava eeskiri ning et Euroopa Parlament toetas seda ettepanekut ja palus komisjonil esitada eeskirjal põhineva haldusmenetluste üldmääruse eelnõu, kuid komisjon oli nõus vaid mittesiduvate suuniste vastuvõtmisega;
5. palub komisjonil Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklist 298 lähtudes välja töötada määruse, milles sätestatakse miinimumkvaliteedi standardid ja menetlustagatised, mis on horisontaalselt kohaldatavad kogu Euroopa Liidu haldusele; on seisukohal, et see üldine seadus peaks kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 298 piirduma ELi otsese haldusega;
6. palub komisjonil avatud, tõhusa ja sõltumatu Euroopa halduse kaudu garanteerida õiguse heale haldusele, mida vastavalt põhiõiguste harta artiklis 41 artiklis antud määratlusele ja artiklis 51 sisalduvatele üldpiirangutele mõistetakse igapäevase õigusena sellele, et tema küsimusi käsitletakse erapooletult, õiglaselt ja mõistliku aja jooksul;
7. märgib, et tulevase Euroopa haldusala määruse üldpõhimõtted peaksid hõlmama võrdsuse, erapooletuse ja sõltumatuse põhimõtteid, samas peaksid aga olema tagatud õiglus ja õiguspärased ootused, õiguspärasus ja õiguskindlus ning proportsionaalsuse ning avatuse põhimõtted;
8. leiab, et teeninduspõhimõtte kehtestamine – see tähendab põhimõtet, et halduse eesmärk peaks olema juhtida, aidata, teenindada ja toetada kodanikke, tegutseda asjakohase viisakusega ning selleks vältida tarbetult tülikaid ja pikki menetlusi, säästes seega nii kodanike kui ka ametnike aega ja jõupingutusi – aitaks täita kodanike õigustatud ootusi ning tuleks kasuks nii kodanikele kui ka haldusele tänu paremale teenindusele ja suuremale tõhususele;
9. rõhutab, et kiiresti on vaja kehtestada ulatuslikumad haldusnormid menetluseks, mida kohaldatakse olemasoleva, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määruse

nr 1049/2001 (üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele)¹ alusel, kusjuures need normid tuleb vastu võtta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 15 alusel, ning sealjuures tuleb erilist rõhku panna Euroopa Kohtu asjakohase kohtupraktika kodifitseerimisele ja määruse reguleerimisala laiendamisele, nii et see hõlmaks ELi haldust tervikuna; samamoodi peavad olema olema tõhusamad normid, mis puudutavad menetlust, mis on kohaldatav isikuandmete töötlemisele (võttes eeskätt arvesse nendega tagatud kodanike õiguste rakendamist) olemasoleva, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2000. aasta määruse nr 45/2001 (üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ühenduse institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta)² alusel, kusjuures need normid tuleb vastu võtta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 16 alusel; möönab aga, et nimetatud määrustega on kodifitseeritud kaks ELi üldise haldusõiguse valdkonda, mis on juba võimaldanud rakendada suhteliselt selgeid haldusmenetlusi, ning nende täiustamisel tuleks tugineda seni saavutatule;

10. leiab, et üldiselt kohaldatavad eeskirjad on vajalikud, et garanteerida juriidiliste või füüsiliste isikute menetlusõigused – nagu õigus olla teavitatud ja õigus olla ära kuulatud –, kui tehakse otsus küsimuses, milles neid saab pidada osapooleks ja millest tulenevad õiguslikud tagajärjed asjaomasele isikule või üksusele, samuti seoses õigusega juurdepääsule omaenda andmekogumitele;
11. palub komisjonil kehtestada konkreetsed haldussätted rikkumismenetluste kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 258 alusel, et vältida igasugust võimu kuritarvitamise ja omavoliliste otsuste võimalust; on seisukohal, et niisuguse sättega tuleks reguleerida komisjoni vahekorda selle kodaniku või ettevõtjaga, kes esitab kaebuse, mis võib viia rikkumismenetluse alustamiseni, kusjuures sellega tugevdataks esmajoones konkreetse kaebuse esitaja positsiooni; peab eriti soovitavaks, et Euroopa Parlamendi petitsioonikomisjonile esitataks selge teave selle kohta, millisesse etappi on jõutud rikkumismenetlustes, mis on seotud lahendamata petitsiooniga, et tagada parlamentaarne järelevalve põhiõiguse üle esitada Euroopa Parlamendile petitsioone;
12. märgib, et personalieeskirjad sätestavad huvide konflikti üldeeskirjad seoses olukorraga, kui ametnik peab teavitama oma ülemusi jne, on aga seisukohal, et neid peavad täiendama eeskirjad, mis käsitlevad tagajärgi, nagu huvide konflikti eeskirju rikkudes tehtud otsuste võimalik tagasivõtmine ning kõikide otsuste jõustamise tähtaja määramine, et tagada haldusmenetluste prognoositavus;
13. leiab, et ELi kodanikel peaks olema õigus eeldada, et komisjon tagab kõrgel tasemel läbipaistvuse, tõhususe, kiire täitmise ja reageerimisvõime, sõltumata sellest, kas nad esitavad ametliku kaebuse või kasutavad aluslepinguga ette nähtud petitsiooniõigust, ning tagab ühtlasi teabe selle kohta, milliseid muid samme neil on võimalik konkreetses asjas astuda.
14. palub komisjonil ELi üldiste haldusmenetluste kehtestamise määruse eelnõu koostades piisavalt konsulteerida kõikide asjaosalistega ning kasutada esmajoones Euroopa Ombudsmani erioskusi ja kogemusi, kuna just temale esitatakse avalikud kaebused ELi

¹ EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43.

² EÜT L 8, 12.1.2001, lk 1.

asutustes ja institutsioonides esinevate rikkumiste kohta;

15. on seisukohal, et komisjon peaks määrusega seoses uurima ka IT-põhiste teenuste edasist laiendamist; tuleb sellega seoses meelde, et IT-toega haldusmenetluste puhul ei piirdu võimalused üksnes uute elektrooniliste infosüsteemidega, vaid võivad ulatuda ka interaktiivsete „lahendussüsteemideni” haldusasutuste vahel ning ka asutuste ja kodanike vahel;
16. palub komisjonil üldise haldusõigusakti eelnõu koostamisel tõsta üldsuse teadlikkust sellest, et ELi kodanikel on õigus heale haldusele, ning kasutama selleks oma asjaomaseid teabeteenistusi ja -võrgustikke (nt Europe Direct); rõhutab, et sellisel teavitamisel tuleks arvesse võtta ka kaebuse esitamise võimalusi, mida saab kasutada, kui tegemist on hea halduse õiguse väidetava rikkumisega, ning eeskätt sellise kaebuse esitamise võimaluste konkreetseid piire, nagu need on sätestatud näiteks Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 228 Euroopa Ombudsmani kohta; on veendunud, et kodanike paremad teadmised ja suurem teadlikkus sellest õigusest ja sellega seotud kaebuste esitamise võimalustest aitavad tekitada konstruktiivset avalikku survet ning see võib soodustada avatud, tõhusa ja sõltumatu halduse tegelikku väljakujunemist igapäevases tegevuses.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	19.6.2012
Lõpphääletuse tulemus	+: 18 -: 0 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Margrete Auken, Philippe Boulland, Simon Busuttil, Michael Cashman, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Iliana Malinova Iotova, Peter Jahr, Lena Kolarska-Bobińska, Erminia Mazzoni, Willy Meyer, Ana Miranda, Adina-Ioana Vălean, Jarosław Leszek Wałęsa, Tatjana Ždanoka
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Phil Prendergast, Axel Voss, Angelika Werthmann
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Othmar Karas